

**ОСИГУРЯВАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА СИСТЕМА
ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБУЧЕНИЕТО
В ПЕДАГОГИЧЕСКИ КОЛЕЖ – ПЛЕВЕН**

**(АНАЛИЗ НА АНКЕТА С УНИВЕРСИТЕТСКИ
ПРЕПОДАВАТЕЛИ)**

доц. д-р Христина Гергова

ВТУ, Педагогически колеж – Плевен

Резюме. Фокус в публикацията е проучване опыта на Педагогически колеж – Плевен, структурно звено на Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, в осигуряването и поддържането на система за управление на качеството на обучението, както и прилаганите технологии за повишаване на качеството на образователния процес. Изследването е част от международен проект по програма ЕРАЗЪМ+ на тема: E-Quality – Enhancing Quality Assurance in Higher Education“.

Целта на статията е да се представят резултатите от проучване мнението на заинтересовани страни. Конкретно – резултатите от анкетиране на преподаватели във висшето училище.

Ключови думи: *качество на университетското обучение, анкетно проучване, международен проект.*

**ENSURING AND MAINTAINING A QUALITY MANAGEMENT
SYSTEM FOR EDUCATION AT COLLEGE
OF PEDAGOGY – PLEVEN**

(ANALYSIS OF A SURVEY OF UNIVERSITY TEACHERS)

Assoc. Prof. Hristina Gergova, PhD

College of Pedagogy – Pleven

Abstract. The publication focuses on a study of the experience of the Pedagogical College of Pedagogy – Pleven, a structural unit of the St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Tarnovo, in providing and maintaining quality management system for education, as well as the technologies used to improve the quality of the educational process. The study is part of an international project under the ERASMUS+ program on the topic: E-Quality – Enhancing Quality Assurance in Higher Education.

The aim of the article is to present the results of a survey of stakeholders. Specifically the results of a survey of university teachers.

Keywords: *quality of university education, survey, international projec.t*

ВЪВЕДЕНИЕ

Педагогически колеж – Плевен, структурно звено на Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, участва като партньор в международен проект по програма ЕРАЗЪМ+ на тема: E-Quality – Enhancing Quality Assurance in Higher Education“ (Project No 2024-1-EL01-KA220-HED-000247816). Проектът E-QUALITY има за цел да проучи опита на партньорските университети по осигуряване и поддържане на системи за управление на качеството на обучението, както и прилаганите от тях технологии за повишаване на качеството на образователния процес. На база постигнатите резултати ще се предложат идеи за управление на качеството чрез въвеждане на универсални правила и процедури, приложими в образователните институции в системата на висшето образование. Проектът се фокусира върху подобряване на качеството, като основание за разработването на общи европейски стандарти.

МЕТОДОЛОГИЯ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

За целите на проекта през месец март 2025 г. се проведе анкетно проучване сред заинтересованите страни. Разработени са три анкетни формуляра – за членове на комисията за управление на качеството и акредитацията и администрация; преподаватели и студенти.

Анкетите са анонимни. По форма – писмени. Анкетните карти са разработени съобразно образователния статус и професионалния опит на анкетираните. Анкетирането се проведе онлайн. Респондентите получават на електронна поща, разработен в Google Forms, въпросник. Попълват го, а анкетите получават попълнените анкетни карти в реално време.

На база осъществените проучвания се направи анализ на опита по осигуряване и поддържане на системи за управление на качеството на обучението, както и прилаганите технологии за повишаване на качеството на образователния процес. На база постигнатите резултати ще се предложат идеи за управление на качеството чрез въвеждане на универсални правила и процедури, приложими в образователните институции в системата на висшето образование.

Първата анкета е предназначена за студенти, насочена е към оценяване на осигуряването на качеството в университета. Обратната връзка е от съществено значение за разбирането на осведомеността, ангажираността и възприемането на процесите за осигуряване на качество в институциите за висше образование. Събраните данни ще помогнат за подобряване на участието и оформяне на бъдещи инициативи за осигуряване на качество.

Извадката отговаря на изискванията за непреднамереност на подбора на елементите, представителност и обем. По метода на процентен избор е формирана типична извадка. Анкетирани са 50 респонденти при задание за 20.

Втората анкета е предназначена за преподаватели. Насочен е към оценяване на осигуряването на качеството в университета. Обратната връзка е от съществено значение за разбирането на осведомеността, ангажираността и

възприемането на процесите за осигуряване на качество в институциите за висше образование. Събраните данни ще помогнат за подобряване на участието и оформяне на бъдещи инициативи за осигуряване на качество.

Извадката отговаря на изискванията за непреднамереност на подбора на елементите, представителност и обем. По метода на процентен избор е формирана типична извадка. Анкетирани са 12 респонденти при задание за 10.

Третата анкета е предназначена за членовете на администрацията и членовете на комисията по качество и акредитация. Насочен е към оценяване на осигуряването на качеството в университета. Обратната връзка е от съществено значение за разбирането на осведомеността, ангажираността и възприемането на процесите за осигуряване на качество в институциите за висше образование. Събраните данни ще помогнат за подобряване на участието и оформяне на бъдещи инициативи за осигуряване на качество.

Извадката отговаря на изискванията за непреднамереност на подбора на елементите, представителност и обем. По метода на процентен избор е формирана типична извадка. Анкетирани са 11 респонденти при задание за 5.

РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗСЛЕДВАНЕТО

В разработката се представят обобщените резултати от анкетното проучване сред преподаватели.

След първоначална проверка на анкетните карти се установява, че няма некоректно попълнени данни. След логическата обработка на попълнените анкетни карти се извършва ранжиране на отговорите. Данните се илюстрират графично, анализират се. Достига се до изводи.

Въпросникът е разделен на две части – обща информация за респондента и специфична информация.

Първият въпрос от анкетата е свързан с отбелязване на институцията, в която работят респондентите.

Възможните отговори са: „*Университет; Филиал; Колеж*“.

След анализ на получените отговори се установява, че всички, попълнили въпросника, са преподаватели в Педагогически колеж – Плевен.

Диаграма 1 визуализира в процентно отношение мнението на анкетираниите лица по този въпрос.

1. Институция:
12 отговора

Диаграма 1: Институция, в която работят респондентите

Във втория въпрос от общата информация за попълнителите въпросника се изисква информация за длъжността на респондента – „*Научна степен и звание*“.

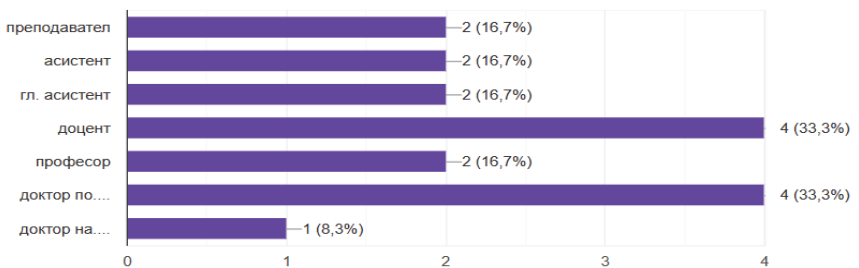
Възможните отговори са: „*преподавател; асистент; гл. асистент; доктор по ...; доктор на ...; доцент; професор*“. Възможни са по два отговора.

След анализ на получените отговори се констатира, че въпросникът е попълнен от двама професори, единият от които е доктор на науките; четирима доценти; двама главни асистенти; двама асистенти; двама преподаватели.

Диаграма 2 показва становището на анкетираните лица по този въпрос.

2. Научна степен и звание:

12 отговора

Диаграма 2: Длъжност на респондентите

Втората част на въпросника – специфична информация, съдържа 32 въпроса. Първият въпрос от анкетата е: „*Как оценявате прилагането на системата за качество във висшето образование?*“.

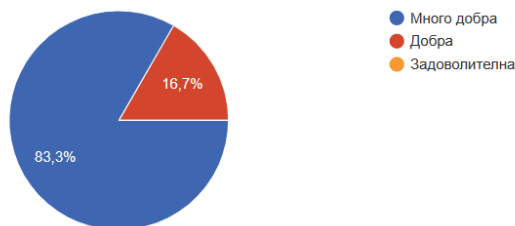
Възможните отговори са: „*Много добра; Добра; Задоволителна*“.

След анализ на получените отговори се установява, че: 83,3% от респондентите (10 преподаватели) оценяват много добре прилагането на системата за качество във висшето образование. Останалите 16,7% анкетирани (2 преподаватели) го оценяват, избирайки отговор „*добра*“. Високият процент одобрение предполага, че в голямата си част преподавателите са били включвани в процеса по прилагане на системата за качество или са били обучаване по нейното прилагане.

Диаграма 3 онагледява процентното съотношение в отговорите на този въпрос.

1. Как оценявате прилагането на системата за качество във висшето образование?

12 отговора

Диаграма 3: Мнение – респонденти, първи въпрос

Вторият въпрос е: „Какво е нивото на ефективност на системата за качество в университета, в който работите?“.

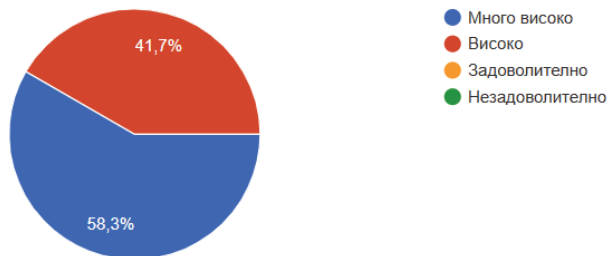
Възможните отговори са: „Много високо; Високо; Задоволително; Незадоволително“.

Анализът на резултатите показва, че: 58,3% от респондентите (7 преподаватели) оценяват нивото на ефективност на системата за качество в университета, в който работят, като много високо. Останалите 41,7% от попълните въпросника (5 преподаватели) избират отговор „високо“. Високият процент одобрение предполага, че в голямата си част преподавателите са наясно с ефективността на системата за качество и са имали възможността да се убедят в това, участвайки в редица проучвания.

Диаграма 4 илюстрира процентното съотношение между отговорите на анкетираните лица.

2. Какво е нивото на ефективност на системата за качество в университета, в който работите?

12 отговора

Диаграма 4: Мнение – респонденти, втори въпрос

Третият въпрос е: „Колко добре университетът управлява процеса на самооценка?“.

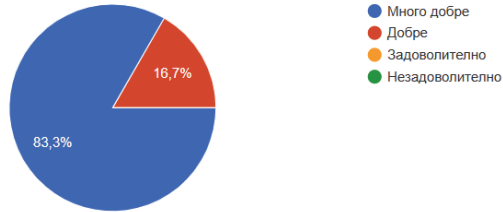
Възможните отговори са: „Много добре; Добре; Задоволително; Незадоволително“.

След анализ на получените отговори се установява, че: 83,3% от преподавателите (10 респонденти) университетът управлява процеса на самооценка много добре. Останалите 16,7 % от респондентите (2 преподаватели) са отговорили, че процеса на самооценка се управлява добре. Високият процент одобрение предполага, че в голямата си част преподавателите са били директно включвани в процеса на самооценка, като част от системата за качество.

Следващата диаграма онагледява процентното съотношение в отговорите на този въпрос.

3. Колко добре университетът управлява процеса на самооценка?

12 отговора

Диаграма 5: Мнение – респонденти, трети въпрос

Четвърти въпрос е: „Как оценявате участието си в процесите на оценяване и акредитация?“.

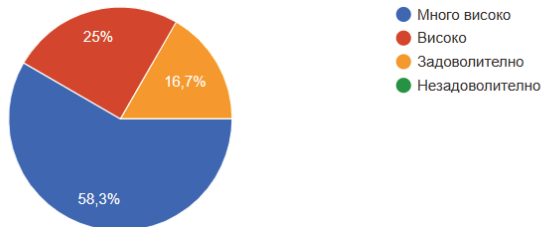
Възможните отговори са: „Много високо; Високо; Задоволително; Незадоволително“.

След анализ на получените отговори се констатира, че: 58,3% от преподавателите, попълнили въпросника, оценяват участието си в процесите на оценяване и акредитация много високо. 25% от респондентите (3 преподаватели) поставят висока оценка, а останалите 16,7% от преподавателите (2 респонденти) са отбелязали отговор „задоволително“. Високият процент одобрение предполага, че в голямата си част преподавателите са били активно включвани в процеса по прилагане на системата за качество или по посока оценяване или са били реално ангажирани с процедури по акредитации на институциите.

Диаграма 6 онагледява процентното съотношение в отговорите на този въпрос.

4. Как оценявате участието си в процесите на оценяване и акредитация?

12 отговора

Диаграма 6: Мнение – респонденти, четвърти въпрос

Петият въпрос е: „Каква е степента на прозрачност на процесите по качеството в университета?“.

Възможните отговори са: „Много висока; Висока; Задоволителна; Незадоволителна“.

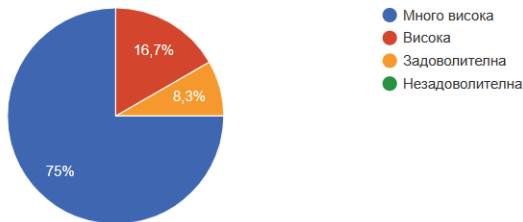
Анализът на резултатите показва, че: 75% от респондентите (9 преподаватели) определят степента на прозрачност на процесите по качеството в университета като много висока. 16% от преподавателите (2 респонденти) я оп-

ределят като висока, а останалите 8,3% (1 преподавател) – като задоволителна. Високият процент одобрение предполага, че в голямата си част преподавателите на база своя опит в процеса по прилагане на системата за качество изразяват своята убеденост, че прозрачността на процедурите е достатъчна, за да бъдат преодолявани „лоши практики“ като подценяване на процедури или резултати.

Диаграма 7 визуализира процентното съотношение в отговорите на този въпрос.

5. Каква е степента на прозрачност на процесите по качеството в университета?

12 отговора

Диаграма 7: Мнение – респонденти, пети въпрос

Шести въпрос е: „Как оценявате качеството на обратната връзка от студентите?“.

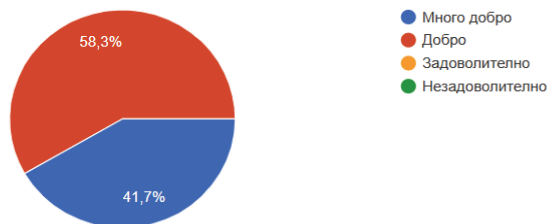
Възможните отговори са: „Много добро; Добро; Задоволително; Незадоволително“.

След анализ на получените отговори се установява, че: 58,3% от респондентите (7 преподаватели) оценяват качеството на обратната връзка от студентите като добро. Останалите 41,7% от преподавателите, попълнили въпросника (5 респонденти), определят като много добро качеството на обратната връзка от студентите. Налице е цялостно разпознаване на значението за обратната връзка от студентите. То е от особено значение, когато се налагат определени промени или тяхното участие в институционални събития или дейности.

Диаграма 8 визуализира процентното съотношение в отговорите на този въпрос.

6. Как оценявате качеството на обратната връзка от студентите?

12 отговора

Диаграма 8: Мнение – респонденти, шести въпрос

Седми въпрос е: „Колко често се провеждат семинари и обучения за подобряване на качеството?“.

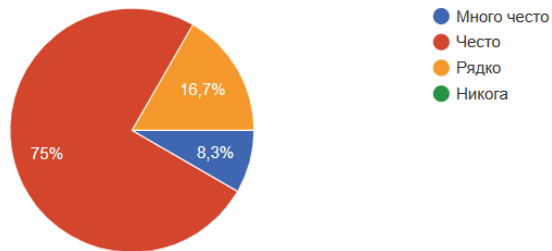
Възможните отговори са: „Много често; Често; Рядко; Никога“.

След анализ на получените отговори се констатира, че: 75% от респондентите (9 преподаватели) са на мнение, че често се провеждат семинари и обучения за подобряване на качеството; 16,7% от преподавателите (2 респонденти) мислят, че такива семинари и упражнения се провеждат рядко, а останалите 8,3% (1 преподавател) мислят, че се провеждат много често. Това процентно съотношение предполага включването на новопостъпили преподаватели в различните форми на обучение, свързани подобряване системата на качеството.

Диаграма 9 визуализира процентното съотношение в отговорите на този въпрос.

7. Колко често се провеждат семинари и обучения за подобряване на качеството?

12 отговора

Диаграма 9: Мнение – респонденти, седми въпрос

Осми въпрос е: „Какво е нивото на участие на студентите в процесите на оценка на качеството?“.

Възможните отговори са: „Много високо; Високо; Задоволително“.

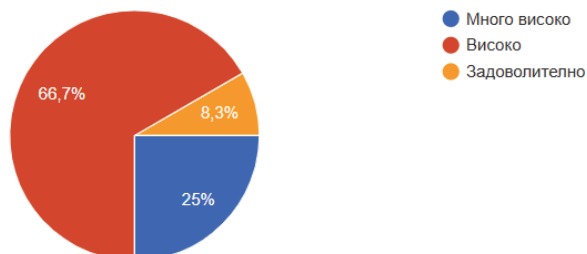
Анализът на резултатите показва, че: 66,7% от респондентите (8 преподаватели) са на мнение, че нивото на участие на студентите в процесите на оценка на качеството е високо. 25% (3 преподаватели) смятат, че нивото е много високо, а останалите 8,3% (1 респондент) мислят, че нивото на участие на студентите в процесите на оценка на качеството е задоволително. Високият процент одобрение предполага, че в голямата си част студентите са били включвани в процеса по прилагане на системата за качество или са били обучавани по нейното прилагане.

Диаграма 10 визуализира процентното съотношение в отговорите на този въпрос.

Осигуряване и поддържане на система за управление на качеството на обучението
в Педагогически колеж – Плевен

8. Какво е нивото на участие на студентите в процесите на оценка на качеството?

12 отговора

Диаграма 10: Мнение – респонденти, осми въпрос

Девети въпрос е: „Как оценявате практическите подходи за поддържане на системата за качество?“.

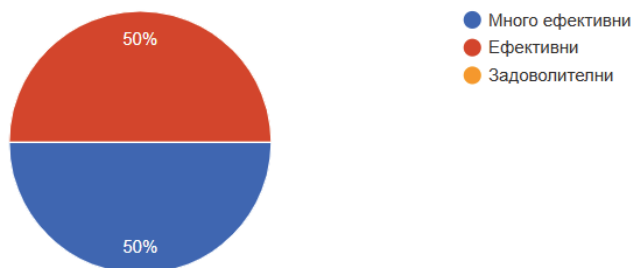
Възможните отговори са: „Много ефективни; Ефективни; Задоволителни“.

След анализ на получените отговори се установява, че: по 50 % от респондентите (по 6 преподаватели) оценяват практическите подходи за поддържане на системата за качество като ефективни и много ефективни. Този резултат дава представа, че преподавателите като цяло са доволни от практическите подходи за поддържане на системата за качество.

Диаграма 11 визуализира процентното съотношение в отговорите на този въпрос.

9. Как оценявате практическите подходи за поддържане на системата за качество?

12 отговора

Диаграма 11: Мнение – респонденти, девети въпрос

Десети въпрос е: „Как оценявате възможностите за професионално развитие, свързани с качеството на висшето образование в университета?“.

Възможните отговори са: „Много добри; Добри; Задоволителни“.

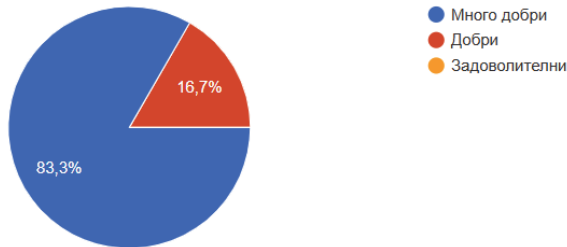
След анализ на получените отговори се констатира, че: 83,3% от респондентите (10 преподаватели) оценяват като много добри възможностите за професионално развитие, свързани с качеството на висшето образование в университета. Останалите 16,7% от попълнилите въпросника (2 преподавате-

ли) ги оценяват като добри. Високият процент одобрение предполага, че в голямата си част преподавателите виждат преки връзки между професионалното си развитие и процеса по прилагане на системата за качество.

Диаграма 12 визуализира процентното съотношение в отговорите на този въпрос.

10. Как оценявате възможностите за професионално развитие, свързани с качеството на висшето образование в университета?

12 отговора

Диаграма 12: Мнение – респонденти, десети въпрос

Единадесети въпрос е: „Колко добре са събирани и анализирани данните за оценка на качеството в университета?“.

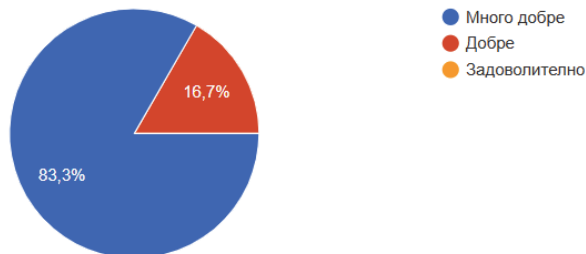
Възможните отговори са: „Много добре; Добре; Задоволително“.

Анализът на резултатите показва, че: 83,3% от респондентите (10 преподаватели) са на мнение, че много добре са събирани и анализирани данните за оценка на качеството в университета. Останалите 16,7% от попълнилите въпросника (2 преподаватели) го оценяват като добре. Високото одобрение предполага, че в голямата си част преподавателите знаят, че е налице и система за архивиране на базата данни, които винаги могат да послужат за правенето на определени оценки и анализи.

Диаграма 13 визуализира процентното съотношение в отговорите на този въпрос.

11. Колко добре са събирани и анализирани данните за оценка на качеството в университета?

12 отговора

Диаграма 13: Мнение – респонденти, единадесети въпрос

Дванадесети въпрос е: „Какво е нивото на подкрепа за членовете на факултета/филиала/колежа от университета по отношение на качеството на преподаване?“.

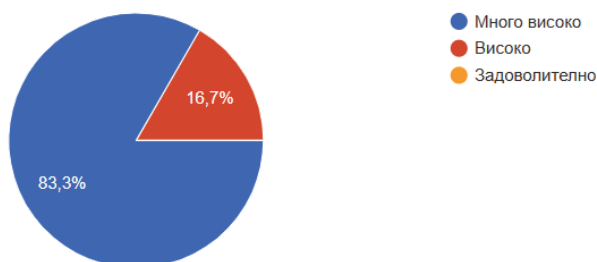
Възможните отговори са: „Много високо; Високо; Задоволително“.

След анализ на получените отговори се установява, че: 83,3% от респондентите (10 преподаватели) са на мнение, че нивото на подкрепа за членовете на факултета/филиала/колежа от университета по отношение на качеството на преподаване е много високо. Останалите 16,7% от попълнените въпросника (2 преподаватели) го оценяват като високо. Високият процент одобрение предполага, че в голямата си част преподавателите са били включвани в процеса по прилагане на системата за качество или са били неин обект на проучване.

Диаграма 14 визуализира процентното съотношение в отговорите на този въпрос.

12. Какво е нивото на подкрепа за членовете на факултета/
филиала/колежа от университета по отношение на
качеството на преподаване?

12 отговора

Диаграма 14: Мнение – респонденти, дванадесети въпрос

Тринадесети въпрос е: „Как оценявате ефективността на вътрешните одити на качеството?“.

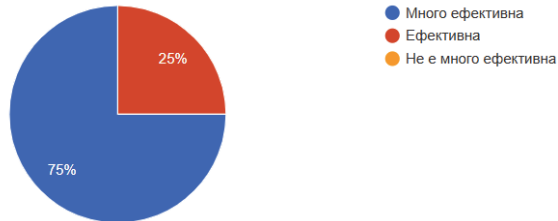
Възможните отговори са: „Много ефективна; Ефективна; Не е много ефективна“.

След анализ на получените отговори се констатира, че: 75% от попълнените въпросника (9 преподаватели) оценяват ефективността на вътрешните одити на качеството като много ефективна. Останалите 25% от преподавателите (3 респонденти) я оценяват като ефективна. Високият процент одобрение предполага, че в голямата си част преподавателите са били включвани в предварителната подготовка или са били директни участници или след това са имали достъп до обратната връзка от извършените одити.

Диаграма 15 визуализира процентното съотношение в отговорите на този въпрос.

13. Как оценявате ефективността на вътрешните одити на качеството?

12 отговора

Диаграма 15: Мнение – респонденти, тринадесети въпрос

Четиринадесети въпрос е: „Какво е нивото на използване на новите технологии за поддържане на качеството в университета“.

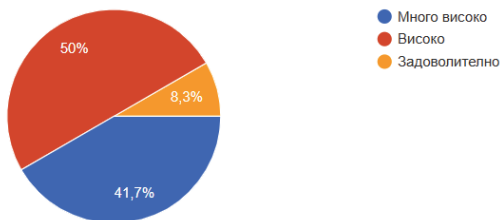
Възможните отговори са: „Много високо; Високо; Задоволително“.

Анализът на резултатите показва, че: 50% от респондентите (6 преподаватели) оценяват нивото на използване на новите технологии за поддържане на качеството в университета като високо. 41,7% от преподавателите (5 респонденти) го оценяват като много високо, а 8,3% от респондентите (1 преподавател) – като задоволително. Тези резултати показват, че технологиите изпреварват технологичното състояние на системата за качество и е необходимо да се вземат по-конкретни мерки за нейното периодично подобряване.

Диаграма 16 визуализира процентното съотношение в отговорите на този въпрос.

14. Какво е нивото на използване на новите технологии за поддържане на качеството в университета?

12 отговора

Диаграма 16: Мнение – респонденти, четиринадесети въпрос

Петнадесети въпрос е: „Как оценявате комуникацията между различните факултети по отношение на качеството?“.

Възможните отговори са: „Много добра; Добра; Задоволителна; Незадоволително“.

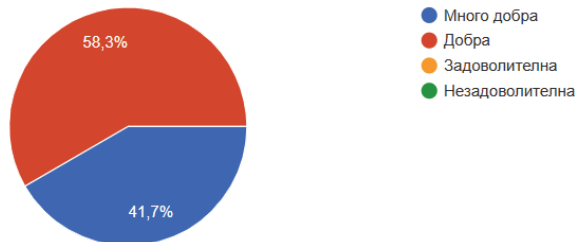
След анализ на получените отговори се установява, че: 58,3% от преподавателите (7 респонденти) оценяват комуникацията между различните факул-

тети по отношение на качеството като добра. Останалите 41,7% (5 преподаватели) – като много добра. От представеното съотношение е налице изводът, че е налице възможността за обмен на информация и практики, които могат да подобрят цялостната система за качество, поради спецификата на различните структурни звена на университета.

Диаграма 17 визуализира процентното съотношение в отговорите на този въпрос.

15. Как оценявате комуникацията между различните факултети по отношение на качеството?

12 отговора

Диаграма 17: Мнение – респонденти, петнадесети въпрос

Шестнадесети въпрос е: „Какво е нивото на подкрепа от ръководството на университета за подобряване на качеството?“.

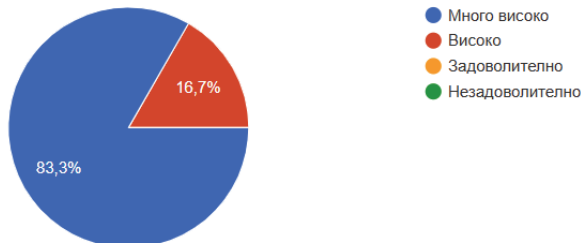
Възможните отговори са: „Много високо; Високо; Задоволително; Незадоволително“.

След анализ на получените отговори се констатира, че: 83,3% от респондентите (10 преподаватели) са на мнение, че нивото на подкрепа от ръководството на университета за подобряване на качеството е много високо. Останалите 16,7% от попълнилите въпросника (2 преподаватели) го оценяват като високо. Високият процент одобрение предполага, че в голямата си част преподавателите са удовлетворени от организацията на процеса по прилагане на системата за качество на ниво нейното управление.

Диаграма 18 визуализира процентното съотношение в отговорите на този въпрос.

16. Какво е нивото на подкрепа от ръководството на университета за подобряване на качеството?

12 отговора

Диаграма 18: Мнение – респонденти, шестнадесети въпрос

Седемнадесети въпрос е: „Как оценявате подготовката на новопостъпилите преподаватели по отношение на системата за качество“.

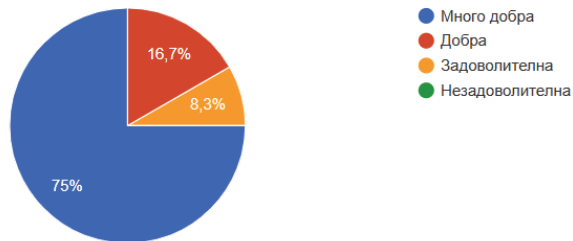
Възможните отговори са: „Много добра; Добра; Задоволителна; Незадоволително“.

Анализът на резултатите показва, че: 75% от респондентите (9 преподаватели) оценяват подготовката на новопостъпилите преподаватели по отношение на системата за качество като много добра; 16,7% от преподавателите (2 респонденти) мислят, че подготовката им е добра, а останалите 8,3% (1 преподавател) мислят, че е задоволителна. Високият процент одобрение предполага, че в голямата си част преподавателите са били включвани в процеса по прилагане на системата за качество или са били обучавани по нейното прилагане, но този процес трябва да се фокусира и към новоназначени преподаватели.

Диаграма 19 визуализира процентното съотношение в отговорите на този въпрос.

17. Как оценявате подготовката на новопостъпилите преподаватели по отношение на системата за качество?

12 отговора

Диаграма 19: Мнение – респонденти, седемнадесети въпрос

Осемнадесети въпрос е: „Какво е нивото на ангажираност на преподавателите в процеса на оценка на качеството?“.

Възможните отговори са: „Много високо; Високо; Задоволително; Незадоволително“.

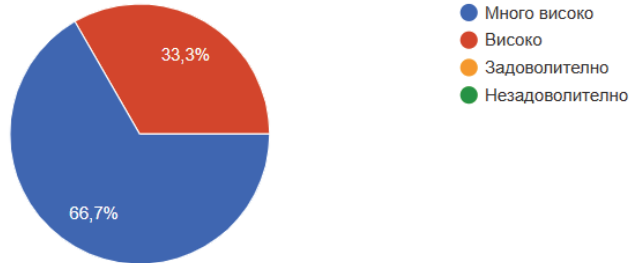
След анализ на получените отговори се установява, че: 66,7% от респондентите (8 преподаватели) определят нивото на ангажираност на преподавателите в процеса на оценка на качеството като много високо. Останалите 33,3% от преподавателите го определят като високо. Високият процент одобрение предполага, че една голяма част от преподавателите са били активно включвани в процеса по прилагане на системата за качество.

Диаграма 20 визуализира процентното съотношение в отговорите на този въпрос.

Осигуряване и поддържане на система за управление на качеството на обучението
в Педагогически колеж – Плевен

18. Какво е нивото на ангажираност на преподавателите в процеса на оценка на качеството?

12 отговора

Диаграма 20: Мнение – респонденти, осемнадесети въпрос

Деветнадесети въпрос е: „Как оценявате интегрирането на системата за качество в академичните програми?“.

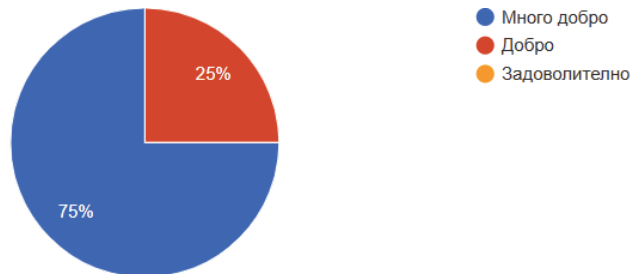
Възможните отговори са: „Много добро; Добро; Задоволително“.

След анализ на получените отговори се констатира, че 75% от попълнили-те въпросника (9 преподаватели) оценяват интегрирането на системата за качество в академичните програми като много добро. Останалите 25% от преподавателите (3 респонденти) го оценяват като добро. Високият процент одобрение предполага, че резултатите от използване на различни форми за управление на качеството дават възможност да се актуализират учебните програми, които да отговарят на препоръчаните стандарти.

Диаграма 21 визуализира процентното съотношение в отговорите на този въпрос.

19. Как оценявате интегрирането на системата за качество в академичните програми?

12 отговора

Диаграма 21: Мнение – респонденти, деветнадесети въпрос

Двадесети въпрос е: „Какво е нивото на административна подкрепа за качествени инициативи?“.

Възможните отговори са: „Много високо; Високо; Задоволително“.

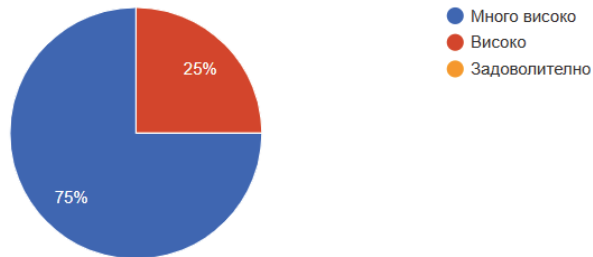
Анализът на резултатите показва, че: 75% от попълнили-те въпросника (9 преподаватели) оценяват нивото на административна подкрепа за качество-

ни инициативи като много високо. Останалите 25% от преподавателите (3 респонденти) го оценяват като високо. Високият процент одобрение предполага, че в голямата си част преподавателите получават административна подкрепа в процеса по прилагане на системата за качество или са били обучавани по нейното прилагане.

Диаграма 22 визуализира процентното съотношение в отговорите на този въпрос.

20. Какво е нивото на административна подкрепа за качествени инициативи?

12 отговора

Диаграма 22: Мнение – респонденти, двадесети въпрос

Двадесет и първи въпрос е: „Как оценявате качеството на студентските разработки в университета?“.

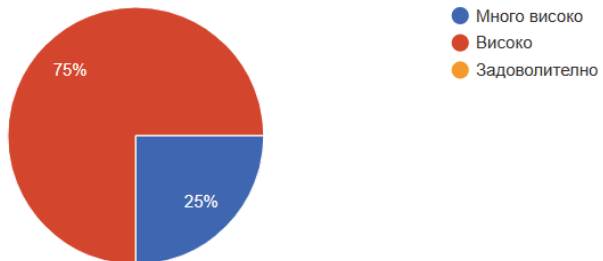
Възможните отговори са: „Много високо; Високо; Задоволително“.

След анализ на получените отговори се установява, че: 75% от попълнителите въпросника (9 преподаватели) оценяват качеството на студентските разработки в университета като високо. Останалите 25% от преподавателите (3 респонденти) го оценяват като много високо. Високият процент одобрение предполага, че в голямата си част преподавателите са се включвали в съвместни разработки със студентите – тенденция, която трябва да се засилва по посока качествено изпълнение на поставените задания.

Диаграма 23 визуализира процентното съотношение в отговорите на този въпрос.

21. Как оценявате качеството на студентските разработки в университета?

12 отговора

Диаграма 23: Мнение – респонденти, двадесет и първи въпрос

Двадесет и втори въпрос е: „Колко добре университетът насърчава иновациите в преподаването за подобряване на качеството?“.

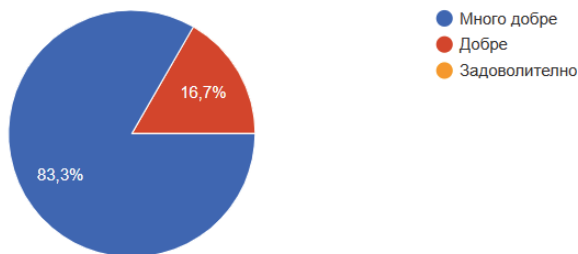
Възможните отговори са: „Много добре; Добре; Задоволително“.

След анализ на получените отговори се констатира, че 83,3% от респондентите (10 преподаватели) са на мнение, че университетът насърчава иновациите в преподаването за подобряване на качеството много добре. Останалите 16,7% от попълнителите въпросника (2 преподаватели) са избрали отговор „добре“. Високият процент одобрение предполага, че в голямата си част преподавателите одобряват усилията на университета да насърчава иновациите в преподаването за подобряване на качеството под различни форми – проекти, конференции, срещи и пр. Въпреки тези усилия е необходимо това да се превърне в трайна политика на фона на бързо развиващите се процеси в образованието.

Диаграма 24 визуализира процентното съотношение в отговорите на този въпрос.

22. Колко добре университетът насърчава иновациите в преподаването за подобряване на качеството?

12 отговора

Диаграма 24: Мнение – респонденти, двадесет и втори въпрос

Двадесет и трети въпрос е: „Какво е нивото на прилагане на най-добрите практики за качество в университета?“.

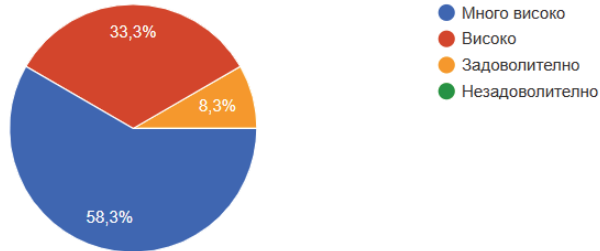
Възможните отговори са: „Много високо; Високо; Задоволително; Незадоволително“.

Анализът на резултатите показва, че: 58,3% от респондентите (7 преподаватели) оценяват нивото на прилагане на най-добрите практики за качество в университета като много високо. 33,3% от преподавателите (4 респонденти) – като високо, а 8,3% – като задоволително. Високият процент одобрение предполага, че в голямата си част преподавателите са били включвани в различни добри практики на университета като провеждане на дни на самоуправление-то, кандидат студентски кампании, инициативи за ранно записване и др.

Диаграма 25 визуализира процентното съотношение в отговорите на този въпрос.

23. Какво е нивото на прилагане на най-добрите практики за качество в университета?

12 отговора

Диаграма 25: Мнение – респонденти, двадесет и трети въпрос

Двадесет и четвърти въпрос е: „Как оценявате възможностите за обмяна на опит и споделяне на идеи, свързани с качеството?“.

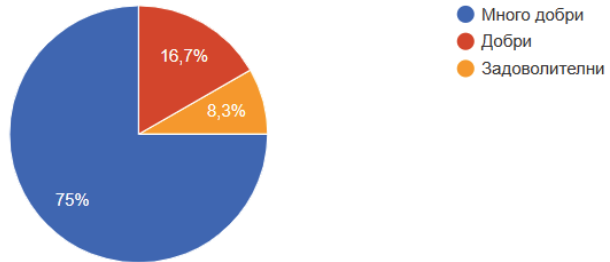
Възможните отговори са: „Много добри; Добри; Задоволителни“.

След анализ на получените отговори се установява, че: 75% от респондентите (9 преподаватели) оценяват възможностите за обмяна на опит и споделяне на идеи, свързани с качеството като много добри; 16,7% от преподавателите (2 респонденти) мислят, че възможностите са добри, а останалите 8,3% (1 преподавател) мислят, че са задоволителни. Високият процент одобрение предполага, че в голямата си част преподавателите са били включвани в различни форуми и конференции по различни теми, свързани с подобряване системата за качество.

Диаграма 26 визуализира процентното съотношение в отговорите на този въпрос.

24. Как оценявате възможностите за обмяна на опит и споделяне на идеи, свързани с качеството?

12 отговора

Диаграма 26: Мнение – респонденти, двадесет и четвърти въпрос

Двадесет и пети въпрос е: „Какво е нивото на удовлетвореност от системата за качество в университета?“.

Възможните отговори са: „Много високо; Високо; Задоволително“.

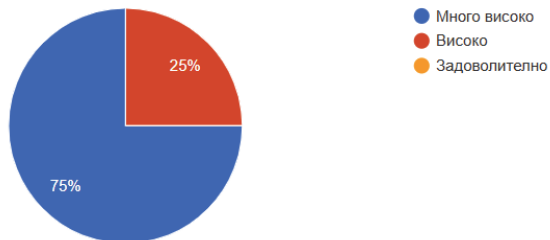
След анализ на получените отговори се констатира, че: 75% от попълнителите въпросника (9 преподаватели) оценяват нивото на удовлетвореност от системата за качество в университета като много високо. Останалите 25% от

преподавателите (3 респонденти) го оценяват като високо. Одобрението предполага висока удовлетвореност, че след провеждане на различни одити, акредитации (програмни или институционални) са налице високи оценки, които тясно са свързани процеса по прилагане на системата за качество.

Диаграма 27 визуализира процентното съотношение в отговорите на този въпрос.

25. Какво е нивото на удовлетвореност от системата за качество в университета?

12 отговора

Диаграма 27: Мнение – респонденти, двадесет и пети въпрос

Двадесет и шести въпрос е: „Как оценявате качеството на учебните ресурси, предоставени от университета?“.

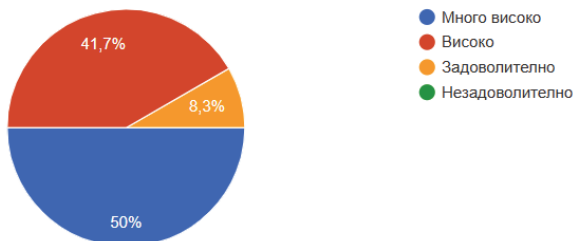
Възможните отговори са: „Много високо; Високо; Задоволително; Незадоволително“.

Анализът на резултатите показва, че: 50% от респондентите (6 преподаватели) оценяват качеството на учебните ресурси, предоставени от университета, много високо. 41,7% от преподавателите (5 респонденти) го оценяват високо, а останалите 8,3% от попълнителите въпросника (1 преподавател) отбелязват отговор „задоволително“. Високият процент одобрение предполага, че в голямата си част преподавателите са удовлетворени от представените ресурси, които пряко влияят върху прилагане на системата за качество. Това трябва да се превърне в постоянен процес на актуализация, за да е налице конкурентно способност с другите образователни институции.

Диаграма 28 визуализира процентното съотношение в отговорите на този въпрос.

26. Как оценявате качеството на учебните ресурси, предоставени от университета?

12 отговора

Диаграма 28: Мнение – респонденти, двадесет и шести въпрос

Двадесет и седми въпрос е: „Колко добре университетът реагира на обратната връзка за подобряване на качеството?“.

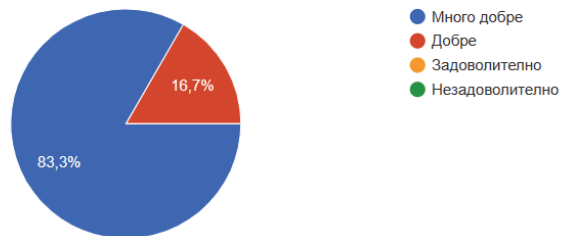
Възможните отговори са: „Много добре; Добре; Задоволително; Незадоволително“.

След анализ на получените отговори се установява, че: 83,3% от респондентите (10 преподаватели) са на мнение, че университетът реагира на обратната връзка за подобряване на качеството много добре. Останалите 16,7% от попълнилите въпросника (2 преподаватели) са избрали отговор „добре“. Високият процент одобрение предполага, че в голямата си част преподавателите са удовлетворени от подкрепата, която подпомага качеството. Въпреки това е необходимо да се търсят допълнителни източници и възможности това да се превърне в трайна политика на институцията.

Диаграма 29 визуализира процентното съотношение в отговорите на този въпрос.

27. Колко добре университетът реагира на обратната връзка за подобряване на качеството?

12 отговора

Диаграма 29: Мнение – респонденти, двадесет и седми въпрос

Двадесет и осми въпрос е: „Какво е нивото на интегриране на системата за качество в изследователската дейност?“.

Възможните отговори са: „Много високо; Високо; Задоволително“.

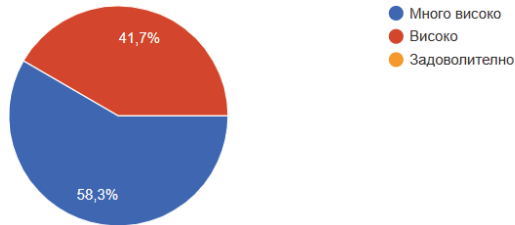
След анализ на получените отговори се констатира, че: 58,3% от респондентите (7 преподаватели) оценяват нивото на интегриране на системата за качество в изследователската дейност като много високо. Останалите 41,7% от преподавателите, попълнили въпросника (5 респонденти), определят като високо нивото на интегриране на системата за качество в изследователската дейност. Високият процент одобрение предполага, че в голямата си част преподавателите са били включвани в процеса по прилагане на системата за качество под различни форми: проекти, международен обмен, обучения и пр.

Диаграма 30 визуализира процентното съотношение в отговорите на този въпрос.

Осигуряване и поддържане на системата за управление на качеството на обучението
в Педагогически колеж – Плевен

28. Какво е нивото на интегриране на системата за качество в
изследователската дейност?

12 отговора

Диаграма 30: Мнение – респонденти, двадесет и осми въпрос

Двадесет и девети въпрос е: „Как оценявате усилията на университета за подобряване на системата за качество?“.

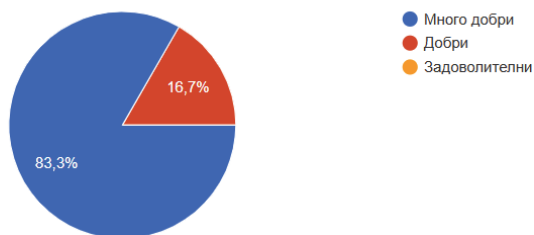
Възможните отговори са: „Много добри; Добри; Задоволителни“.

След анализ на получените отговори се установява, че: 83,3% от респондентите (10 преподаватели) оценяват усилията на университета за подобряване на системата за качество като много добри. Останалите 16,7% от попълнените въпросника (2 преподаватели) са избрали отговор „добри“. Високият процент одобрение предполага, че в голямата си част преподавателите оценяват усилията за подобряване процеса по прилагане на системата за качество.

Диаграма 31 визуализира процентното съотношение в отговорите на този въпрос.

29. Как оценявате усилията на университета за подобряване
на системата за качество?

12 отговора

Диаграма 31: Мнение – респонденти, двадесет и девети въпрос

Тридесети въпрос е: „Ефективни ли са инициативите на университета, които имат връзка с качеството като:

а) прием по програма „Рано рани“:

Възможните отговори са: „много ефективна; ефективна; неефективна“.

След анализ на получените отговори се констатира, че по-голяма част от респондентите определят приема по програма „Рано рани“, имаща връзка с качеството, като много ефективна – 7 преподаватели. 4 респонденти я оценяват като ефективна, а 1 – като неефективна.

б) *Включване в магистърски програми след ОКС „Професионален бакалавър“:*

Възможните отговори са: „много ефективна; ефективна; неефективна“.

Анализът на резултатите показва, че по-голям процент от респондентите определят включването в магистърски програми след ОКС „Професионален бакалавър“, имаща връзка с качеството, като много ефективна – 10 респонденти. Като ефективна я определят останалите двама преподаватели.

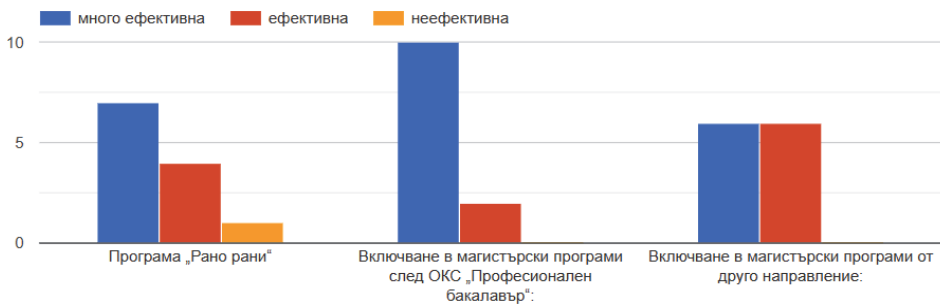
в) *Включване в магистърски програми от друго направление:*

Възможните отговори са: „много ефективна; ефективна; неефективна“.

След анализ на получените отговори се констатира, че респондентите определят включването в магистърски програми от друго направление като много ефективна и ефективна – по 6 преподаватели.

Диаграма 32 визуализира процентното съотношение в отговорите на 30 въпрос.

30. Ефективни ли са инициативите на университета, които имат връзка с качеството, като:

Диаграма 32: Мнение – респонденти, тридесети въпрос

Тридесет и първи въпрос е: „Какво е цялостното Ви виждане за бъдещото развитие на системата за качество във висшето образование?“.

Възможните отговори са: „Много положително; Положително; Отрицателно“.

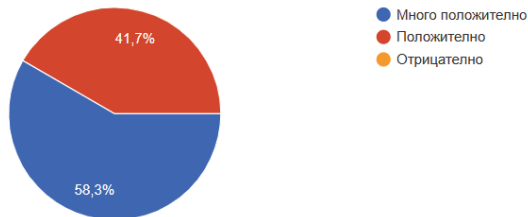
След анализ на получените отговори се установява, че: 58,3% от респондентите (7 преподаватели) оценяват цялостното си виждане за бъдещото развитие на системата за качество във висшето образование като много положително. Останалите 41,7% от преподавателите, попълнили въпросника (5 респонденти), го определят като положително. Налице е тенденцията, че в голямата си част преподавателите са убедени в ефективността от развитието на системата за качество, която гарантира освен публичност и прозрачност на процесите, но и подобрява възможностите за последваща реализация.

Диаграма 33 визуализира процентното съотношение в отговорите на този въпрос.

Осигуряване и поддържане на система за управление на качеството на обучението
в Педагогически колеж – Плевен

31. Какво е цялостното Ви виждане за бъдещото развитие на системата за качество във висшето образование?

12 отговора

Диаграма 33: Мнение – респонденти, тридесет и първи въпрос

Тридесет и втори въпрос е: „Имате ли коментари или препоръки?“.

Възможните отговори са: „Да; Не; Ако ДА, моля опишете.....“.

След анализ на получените отговори се установява, че: 91,7% от анкетираните (11 преподаватели) нямат коментари или препоръки. Останалите 8,3% (1 респондент) съветва да се усъвършенства програмата за ранен прием „Рано рани“ с оглед по-добра селекция на кандидатите.

Диаграма 34 визуализира процентното съотношение в отговорите на този въпрос.

32. Имате ли коментари или препоръки?

12 отговора

Диаграма 34: Мнение – респонденти, тридесет и втори въпрос

ДИСКУСИЯ И ИЗВОДИ

Изводите, които могат да се направят след анализа на анкетата, на базата на мнението на анкетираните преподаватели, са както следва:

- да се усъвършенства процедурата по кандидатстване по програма „Рано рани“ с оглед по-добър подбор на кандидатите;
- да се подобри качеството на студентските разработки в университета;
- да се повиши нивото на използване на новите технологии за поддържане на качеството в университета;
- да се усъвършенстват практическите подходи за поддържане на системата за качество;
- да се подобри комуникацията между различните факултети по отношение на качеството;
- да се стимулира по-активното участие на студентите в процесите на оценка на качеството;

- да се провеждат повече семинари и обучения за подобряване на качеството;
- да се подобри качеството на обратната връзка от студентите.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Мисията на висшето образование да подготвя висококвалифицирани специалисти за пазара на труда днес, в условията на глобалност и силна конкуренция, придобива ново съдържание и нови измерения.

Политиките и дейностите, свързани с прилагането на изискванията за качество и управление на качеството във висшето образование, се определят от европейската нормативна рамка и националните законови документи, както и от нормативи на подзаконово равнище. Те предоставят възможността и правото на всеки университет да разработва и внедрява собствена система от процедури, стандарти и форми за поддържане на качество в обучението и за перманентен мониторинг и самооценка на постигнатото. Основавайки се на разбирането, че само вътрешният контрол не би могъл да е достатъчно обективен, нормативите са предвидили необходимостта от действието и на външен инструмент за проследяване и регулиране на качеството във висшето образование в лицето на конкретни структури с оценяващи и контролиращи функции. Осигуряването на качество на висшето образование е комплексен процес, базиран на многокомпонентна система.

Великотърновският университет „Св. св. Кирил и Методий“, структурно звено на който е Педагогически колеж – Плевен, има добре функционираща Система за управление на качеството. Това е удостоверено с международния сертификат за качество БДС EN ISO 9001:2015. Системата за управление на качеството е резултат от дългогодишна експертна и административна дейност на различни нива в образователната институция, подчинена на осъзнатата потребност да се поддържа високо качество на обучение и научноизследователска дейност в унисон с утвърдените европейски стандарти за качество във висшето образование. Тя е тясно обвързана с дългосрочната визия за развитието на Великотърновския университет и е залегнала в неговата Стратегия.

Информация за автора

Име с научна степен и длъжност на автора: доц. д-р Христина Гергова

Персонален изследователски номер: ORCID ID - 0000-0003-3976-7674

Образователна институция: Педагогически колеж – Плевен, структурно звено на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“

Контакти: h.gergova@ts.uni-vt.bg